

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

1. Episcopus, an sedere pro tribunali possit in quovis loco suæ diœcesis
etiam exempto.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

P A R S S E C U N D A .

Complectens materias judiciales.

Q U A E S T I O . I .

Episcopus an sedere pro tribunali possit in quovis loco suz diœcesis
etiam exemptio?

S U M M A R I U M .

- 1. Sicut Pontifex est diœcesanus totius orbis, emptio.
na Episcopus sua diœcesis.
- 2. 3. 4. 5. Sedere pro tribunali potest quovis reddere iura.
in loco, non tamen exemptio.
- 7. 8. Nec exercet Pontificalia in loco ex- 10. Fallit nisi sit in comitatu Episcopi.
11. Item ex rationabili aliqua causa.

Uenadmodum Pontifex dicitur esse Episcopus sive diœcesanus ^T
totius orbis. Trollius tract. de Canonis et Sanctorum §. sequuntur ser-
vandum num. 28. & 29. text. cap. Cuncta per mundum 9. quest. 3.
Ita etiam Episcopus in assignato sibi Episcopatu sive Diœcensi, quæ ^z
ideo dicitur territorium esse Episcopi sive Parochia, quod omnes
Ecclesiæ locave illius jurisdictioni curæ & spirituali ejus potestati
subjiciantur, cap. Cum contingat de foro compet. cap. Cum Episcopus de officio ordin.
in 6. cap. omnes Basilica 16. quest. 7. Servo de beneficio part. 2. quest. 22. Rebuffi. pupillus §.
territoriorum vers. & tota croutas ff. de verb. signif. adeo quidem, ut quovis in loco sita
diœcensi pro tribunali sedere, ibique jura reddere possit, cap. cum Episcopus de officio ord.
in 6. Bertachinus tract. de Episcopo lib. 4. part. 5. num. 70. & 71. ubi pulchra tradit, &
qua saepe contingunt in facto. Cuculus in ist. Iuris Canonici lib. 1. cap. 12. vers. cum Epif.
copus Bellencini. tract. de charit. sub sid. quest. 32. n. 3. Francisci. Parini. tract. de visitatione
quest. 5. secunda partis n. 7. Mariani de ord. Indic. part. 6. in decisor. actu primo n. 78. Idque
etiam in sua camera tam per se, quam per alium, modò ramen locus sit honestus, par-
tesque possint adire sine gravi eorum incommodo. late Navarr. Conf. 2. de officio or-
din. lib. 1. ubi idem extendit ad Archiepiscopum Parvinus d. num. 7. At vero in loco
exempto Episcopus pro tribunali sedere aut jura reddere minime posset. text. d. cap. 5
Cum Episcopus, ubi gloss. & glo. Clem. quavis verbo, aut eo de foro compet. ubi Card.
n. 29. Brixiensis in report. verb. Episcopus & verb. exemptio. docte Vantius de nullitate ex-
defectu judicis ordin. num. 108. fol. 128. Ratio est, quia judex erigere nequit tribunal
extra suam diœcensem in qua haberetur ut privatus. cap. notandum 2. quest. 3. cap. Epif.
copus

*copius 9. quest. 3. Borgas tract. de irregularit. parte 6. quest. 2. fol. 152. Vantius d. m. 108.
locus omni exemptus, & locus extra dicēsum five territorium judicantur à patre
Martin. Land. tract. de privileg. qu. 60. vol. tract. 2. fol. 287.*

- 7 Similiter Episcopus in locis exemptis, nisi invitatus, mitra uti non potest, cap. Episcopi 7. quest. 1. DD. cap. ex iuniorum de usu pallii Laudens. Clem. quamvis de foro compet. 8 gloss. Clem. fin. de privilegiis Brixiens. in repert. verb. Episcopus. Nec quoque generaliter, sic disponeat Concilium Trident. Pontificia exercere. Cons. Trid. sess. 6. cap. 5. de Re- for. sess. 14. cap. 2. Quae tamen de Episcopo dixi, ut quovis loco lux dicēsis sedere possit, restringenda sunt in ejus vicario five officiali, cui tribunal seu judicialis locus est constitutus, isti enim loco ad reddendum iura a scriptis est. Zesius I. ius pluribus ff. 10 de just. & iure. Brechen. I. Provinciales ff. de verb. signif. Calvinus in lexico juris verbo dicēsanus. Quod temperandum est, nisi officialis sit in comitatu Episcopi, tum enim ibi iura reddet, ubi cum Episcopo reperitur. Zaf. Brechen. jam citati. Secundo, restringit Vantius, nisi Officiali ex aliqua rationabili causa se ad alium locum decentem transferre visum fuerit. Alberio. I. cum sententiam C. de sent. & l. 1. C. de sent. ex brevi. Spec. de sententia §. Insta. vers. Quid si pronunciat in alta turri. Vantius de nullis ex def. Et Iud. ordinarii n. 11. vers. nisi ex aliqua. Quae autem censenda sit rationabilis, & à quo pendet ex iis quæ alibi affatim cōtantur per Doctores. Menoch. de arbitr. Indic. casu 421.

Tertio, restringendum est in ordinario, qui è sua dicēsi expulsus est. Is enim in aliena dicēsi petitā licet non obtentā licentia subditus iuri jurisdictionem admini- strare poterit. Clem. unica de foro compet. Greg. Sayrus in thes. Theol. moral. lib. 2. cap. 21. n. 28. in fin. Denique traditum est, quod Episcopus certis in casibus jurisdictionem habens in loca exempta, potest in illis officialem deputare. Rot. Noviss. dec. 145. n. 2. part. 2. & latius dec. 796. per ter. part. 1.

Q U E S T I O N E II.

Legati an jurisdictionem habeant in exemptis?

S U M M A R I U M.

1. Legati alii sunt missi, alii nati, alii latera-
les.
2. Quid si Pontifex mittat legatum nudum
cum potest ut legati à latere.
3. Ejusmodi facultas est partim ordinaria,
partim extraordinaria.
4. Ejusmodi legatus cognoscere potest de
canis appellacionum ad Papam interpo-
litarum.
5. Soli Cardinales propriè sunt legati à latere
6. De stylo cur clausula cum potestate, &c.
foliat adjici.
7. Soli legati à latere jurisdictionem habent
in exemptis.

8. An